

[Etusivu](#) > ... > [Sinun Oikeutesi](#) > [Rikoksen Uhri](#) > [Korvaukset](#) > [Jos Korvaushakemustani Käsitellään Tässä Maassa](#) > Latvia

Jos korvaushakemustani käsitellään tässä maassa

Sisällön tuottaja:

Latvia

Latvia

Millaisista rikoksista korvausta voi saada?

Uhrilla on oikeus saada korvausta valtiolta (*valsts kompensācija*), jos tahallinen rikos on johtanut henkilön kuolemaan, henkilö on loukkaantunut vakavasti tai melko vakavasti, henkilö on joutunut sukupuolisiveellisyttä loukkaavan teon tai seksuaalisen väkivallan kohteeksi, henkilö on ihmiskaupan uhri tai henkilö on saanut ihmisen immuunivatoviruksen (HIV), hepatiitti B:n tai hepatiitti C:n.

Millaisista vahingoista korvausta voi saada?

Valtion korvausta voi saada henkisistä kärsimyksistä (*morālais aizskārums*), ruumiillisista kärsimyksistä (*fiziskās ciešanas*) ja aineellisista vahingoista (*mantiskais zaudējums*), jotka johtuvat tahallisesta rikoksesta.

Voinko saada korvausta, jos olen rikoksen uhrina kuolleen henkilön omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta?

Jos henkilö on kuollut rikoksen seurauksena, rikosoikeudellisessa menettelyssä uhrin asemassa voi olla menehtyneen sukulainen (kihlattu, puoliso, vanhemmat, isovanhemmat, lapset, lastenlapset, sisarukset sekä henkilöt, joiden kanssa asianomainen henkilö asui yhdessä ja jotka kuuluivat tämän kanssa samaan talouteen).

Jos uhri on kuollut rikoksen seurauksena tai jos uhri on kuollut myöhemmin muusta syystä eikä ole siihen mennessä hakenut korvausta valtiolta tai on hakenut korvausta valtiolta mutta ei ole saanut sitä, uhrin omaisella tai huollettavalla on oikeus saada korvaus valtiolta. Omaisen on kuitenkin pyydettävä kyseistä rikosoikeudellista menettelyä johtavaa tahoa (poliisia, syyttäjänvirastoa tai tuomioistuinta) toteamaan hänet rikoksen uhriksi.

Voinko saada korvausta, jos olen rikoksesta hengissä selvinneen uhrin omainen tai huollettava? Ketkä omaiset tai huollettavat voivat saada korvausta tässä tapauksessa?

Uhrin omaiset tai huollettavat eivät ole oikeutettuja valtion korvaukseen, jos uhri on selvinnyt rikoksesta hengissä. Tällöin uhri on itse oikeutettu valtion korvauksen.

Voinko saada korvausta, vaikka en ole EU:n jäsenvaltion kansalainen?

Valtiolta voi saada korvausta, vaikka ei ole EU:n jäsenvaltion kansalainen.

Voinko hakea korvausta tässä maassa, jossa asun tai josta olen kotoisin (asun tässä maassa tai olen sen kansalainen), vaikka rikos tehtiin toisessa EU-maassa? Voinko hakea korvausta tässä maassa sen maan sijasta, jossa rikos tehtiin? Jos voi, millä edellytyksillä?

Jos rikos on tehty jossakin toisessa EU-maassa, korvauksia voi hakea kyseiseltä EU-maalta joko suoraan tai Latvian tuomioistuinhallinnon (*Tiesu administrācija*) kautta.

Onko tehtävä ensin rikosilmoitus poliisille, ennen kuin voi hakea korvausta?

Rikoksesta on ensin tehtävä rikosilmoitus poliisille.

Jotta valtiolta voidaan hakea korvausta, on oltava meneillään rikosoikeudellinen menettely, jossa menettelyä johtava taho (poliisi, syyttäjänvirasto, tuomioistuin) on tunnustanut hakijan uhriksi.

Onko odotettava mahdollisen rikostutkinnan tai rikosoikeudenkäynnin tuloksia, ennen kuin voi hakea korvausta?

Valtiolta voi hakea korvausta, ennen kuin tutkintaa johtava taho (poliisi, syyttäjänvirasto, tuomioistuin) on antanut lopullisen päätöksensä.

Jotta tuomioistuinhallinto voi päättää valtion korvauksen maksamisesta tai epäämisestä, tutkintaa johtavan tahon (poliisi, syyttäjänvirasto, tuomioistuin) on annettava sille seuraavat tiedot:

1. rikoksen teko aika ja -paikka
2. rikoksen kuvaus, rikoksentehtäjän todettu syyllisyyden muoto tietojen toimittamisen aikaan, rikosoikeudellisen menettelyn alkamispäivä ja rikosasian viitenumero
3. rikosoikeudellisessa menettelyssä uhriksi todetun henkilön tiedot
4. uhrin edustajaksi rikosoikeudellisessa menettelyssä tunnustetun henkilön tiedot, jos uhri käyttää oikeuksiaan edustajan välityksellä
5. rikoksesta aiheutuneen vahingon luonne (henkilön kuolema, vahingon vakavuus, sukupuolisiveellisyyttä loukkaava teko tai seksuaalinen väkivalta, havaitut ihmiskaupan merkit tai todettu ihmisen immuunikatovirus (HIV), hepatiitti B tai hepatiitti C)
6. asiantuntijahavaintojen päivämäärä, asiakirjanumero ja asiantuntijatutkinnan tehneen henkilön nimi
7. niiden henkilöiden lukumäärä, jotka on todettu uhreiksi samaa henkikirikosta koskevassa rikosoikeudellisessa menettelyssä, ja näiden henkilöiden tiedot.

Onko ensin haettava korvausta rikoksentehtäjältä (jos hänet on tunnistettu)?

Korvausta ei tarvitse ensin hakea rikoksentehtäjältä. Valtion myöntämä korvaus ei rajoita uhrin oikeutta hakea korvausta rikosoikeudellisessa menettelyssä. Jos uhri katsoo, ettei vahinkoja ole korvattu täysimääräisesti, korvausta voi hakea toimittamalla vahingonkorvaushakemuksen missä tahansa rikosoikeudellisen menettelyn vaiheessa ennen asian käsittelyn aloittamista ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa tai, kun kyseessä on siviilioikeudellinen menettely, esittämällä tuomioistuimelle korvaushakemuksen.

Voinko saada korvausta, vaikka rikoksentehtäjää ei ole tunnistettu tai tuomittu? Jos voin, mitä näyttöä korvausvaatimuksen tueksi on esitettävä?

Uhri on oikeutettu korvaukseen valtiolta, vaikka rikoksentehtäjää tai hänen avunantajaansa ei ole tunnistettu tai asetettu rikosoikeudelliseen vastuuseen.

Haettaessa korvausta valtiolta hakemukseen olisi liitettävä menettelyä johtavalta taholta (poliisi) saadut tarvittavat tiedot.

Onko korvausta haettava johonkin määräaikaan mennessä?

Tuomioistuinhallinnolta on haettava valtion korvausta vuoden kuluessa päivästä, jona hakija on tunnustettu uhriksi tai jona hän on saanut tietoonsa tosiasiat, jotka oikeuttavat korvauksen hakemiseen.

Mitä vahinkoja ja kuluja korvaus kattaa?

Valtion korvaus kattaa rikoksesta aiheutuneet henkiset ja fyysiset kärsimykset sekä omaisuusvahingot. Tässä yhteydessä ei eritellä erityyppisiä vahinkoja, joiden perusteella korvaus maksetaan. Valtion korvauksen suuruus määritellään rikoksesta aiheutuneiden seurausten perusteella [laissa valtion korvauksesta rikoksen uhreille](#) (*Likums par valsts kompensāciju cietušajiem*).

Maksetaanko korvaus kertasummana vai kuukausierinä?

Valtio maksaa korvauksen kertasummana hakemuksessa ilmoitetulle maksulaitoksen tilille.

Millä tavalla oma käyttäytymiseni rikoksen jälkeen, rikosrekisteritietoni tai yhteistyöstä kieltäytyminen korvausmenettelyjen yhteydessä saattaa vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta, ja miten se vaikuttaa korvauksen määrään?

Rikoksen kuvaus voi vaikuttaa valtion korvauksen määrään, esimerkiksi jos rikos on tehty erittäin kiihtyneessä mielentilassa tai jos sen yhteydessä on ylitetty välttämättömän itsepuolustuksen rajat tai rikottu henkilön säilöön ottamisen ehtoja. Tällaisissa tapauksissa rikoksen seurausten mukaista valtion korvauksen määrää pienennetään 50 prosentilla.

Jos Latvian tuomioistuinhallinto ei saa pyytämäänsä tietoja 15 vuorokauden kuluessa, se voi päättää evätä valtion korvauksen. Päätös evätä valtion korvaus tällaisessa tapauksessa ei estä hakijaa hakemasta korvausta tuomioistuinhallinnolta uudestaan asiaankuuluvien menettelyjen mukaisesti.

Millä tavalla taloudellinen tilanteeni vaikuttaa mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?

Taloudellinen tilanne ei vaikuta mahdollisuuksiin saada korvausta valtiolta eikä korvauksen määrään.

Jos uhri on saanut korvausta rikoksesta aiheutuneista vahingoista rikosentekijältä tai tämän sijasta joltakin toiselta henkilöltä, jo saatu korvaus vähennetään valtion maksaman korvauksen määrästä.

Onko muita kriteerejä, jotka vaikuttavat mahdollisuuksiini saada korvausta ja/tai korvauksen määrään?

Latvian [laissa valtion korvauksesta rikoksen uhreille](#) vahvistetaan muita kriteerejä, jotka voivat vaikuttaa mahdollisuuksiin saada korvausta ja/tai korvauksen määrään. Esimerkkejä:

- Jos rikoksesta on aiheutunut useita erilaisia seurauksia, valtion korvauksen suuruus määräytyy rikoksen vakavimman seurauksen perusteella.
- Jos henkilö on kuollut rikoksen seurauksena ja rikosoikeudellisessa menettelyssä on tunnustettu uhriksi useita henkilöitä, valtion korvaus maksetaan uhreille heidän lukumääräänsä suhteutettuna.
- Jos korvauksen maksamisen jälkeen rikosoikeudellista menettelyä johtava taho (poliisi, syyttäjänvirasto, tuomioistuin) tunnustaa jonkin toisen henkilön uhriksi samassa menettelyssä, joka koskee rikoksen seurauksena kuollutta henkilöä, valtion korvaus maksetaan samansuuruisena kuin se on maksettu aiemmin tunnustetulle uhrille tai uhreille.

Miten korvauksen määrä lasketaan?

Yksittäiselle rikoksen uhrille maksettavan valtion korvauksen enimmäismäärä on Latviassa voimassa oleva vähimmäiskuukausipalkka kerrottuna viidellä. Valtion korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon vähimmäiskuukausipalkka, joka oli voimassa silloin, kun henkilö tunnustettiin uhriksi.

Korvauksen suuruus määräytyy seuraavasti:

- jos henkilö on kuollut – täysimääräisenä (100 %)
- jos uhrille on aiheutunut vakava ruumiinvamma tai kyseessä on raiskaus tai seksuaalinen väkivalta tai alaikäinen on joutunut sukupuolisiveellisyttä loukkaavan teon tai seksuaalisen väkivallan kohteeksi tai uhri on joutunut ihmiskaupan uhriksi – 90 prosenttia
- jos alaikäiselle uhrille on aiheutunut kohtalaisia ruumiinvammoja tai jos alaikäinen uhri on saanut ihmisen immuunikatoviruksen, hepatiitti B:n tai hepatiitti C:n – 70 prosenttia.

Onko korvauksen määrällä ala- tai ylärajaa?

Valtion korvauksen enimmäismäärä on viisi kertaa Latviassa voimassa oleva vähimmäiskuukausipalkka. Valtion korvauksen vähimmäismäärä on 50 prosenttia korvauksen enimmäismäärästä. Kun vähimmäiskuukausipalkka muuttuu, myös valtion korvauksen määrä muuttuu.

Onko minun mainittava korvausvaatimuksen määrä hakemuslomakkeessa? Jos on, onko olemassa ohjeita siitä, miten vaadittu määrä lasketaan, tai muista korvausvaatimukseen liittyvistä näkökohdista?

Valtion korvausta haettaessa ei tarvitse täsmentää korvausvaatimuksen määrää, sillä valtion korvauksen määrä on vahvistettu [laissa valtion korvauksesta rikoksen uhreille](#).

Vähennetäänkö muualta (esim. työnantajan vakuutuksesta tai yksityisestä vakuutuksesta) mahdollisesti saamieni korvausten määrä viranomaisen tai muun elimen maksamasta korvauksesta?

Muualta (esim. työnantajan vakuutuksesta tai yksityisestä vakuutuksesta) saadun korvauksen määrää ei vähennetä valtion maksamasta korvauksesta.

Voiko korvauksesta saada ennakkoa? Jos voi, millä edellytyksillä?

Valtion korvauksesta ei voi saada ennakkoa.

Voinko saada täydentävää tai lisäkorvausta (esim. olosuhteiden muuttumisen tai terveydentilani huononemisen perusteella) sen jälkeen, kun korvaushakemus on ratkaistu?

Jos uhri on saanut korvausta valtiolta ja lopullisen päätöksen mukaan uhrille on aiheutunut rikoksesta aiemmin todettua vakavampia seurauksia, uhrille voidaan maksaa valtion jo maksaman korvauksen ja uhrille kuuluvan korvauksen erotus.

Mitä asiakirjoja hakemukseen on liitettävä?

Jos valtion korvausta haettaessa rikosoikeudellisessa menettelyssä ei ole vielä tehty lopullista ratkaisua, valtion korvausta haettaessa hakemukseen olisi liitettävä menettelyä johtavalta taholta (poliisi, syyttäjänvirasto, tuomioistuin) saadut seuraavat tiedot:

1. rikoksen tekoaika ja -paikka

- rikoksen kuvaus, rikoksentehtäjän todettu syyllisyyden muoto tietojen toimittamisen aikaan, rikosoikeudellisen menettelyn alkamispäivä ja rikosasian viitenumero
- rikosoikeudellisessa menettelyssä uhriksi todetun henkilön tiedot
- rikosoikeudellisessa menettelyssä uhrin edustajaksi tunnustetun henkilön tiedot
- rikoksesta aiheutuneen vahingon luonne (henkilön kuolema, vahingon vakavuus, sukupuolisiveellisyyttä loukkaava teko tai seksuaalinen väkivalta, havaitut ihmiskaupan merkit tai todettu ihmisen immuunikatovirus (HIV), hepatiitti B tai hepatiitti C)
- asiantuntijahavaintojen päivämäärä, asiakirjanumero ja asiantuntijatutkinnan tehneen henkilön nimi
- niiden henkilöiden lukumäärä, jotka on todettu uhreiksi samaa henkirikosta koskevassa rikosoikeudellisessa menettelyssä, ja näiden henkilöiden tiedot.

Jos rikosoikeudellinen menettely on päättynyt valtion korvausta haettaessa, korvaushakemukseen olisi liitettävä menettelyä johtaneen tahon lopullinen ratkaisu ja täytäntöönpanomääräys, jos lopullisessa ratkaisussa vahvistettua vahingonkorvausta ei ole suoritettu tai jos se on suoritettu vain osittain.

Veloitetaanko hakemuksen vastaanottamisesta ja käsittelystä hallinnollisia tai muita maksuja?

Valtion korvausta koskevan hakemuksen käsittelystä ei veloiteta maksua.

Mikä viranomainen ratkaisee korvaushakemukset (kotimaisissa tapauksissa)?

Tuomioistuinhallinto tekee päätöksen valtion korvauksen maksamisesta tai maksamatta jättämisestä.

Mihin hakemus lähetetään (kotimaisissa tapauksissa)?

Valtion korvausta haetaan toimittamalla hakemus tuomioistuinhallinnolle (*Tiesu administrācija*) osoitteeseen Antonijas iela 6, Rīga, LV-1010.

Onko minun oltava läsnä korvaushakemusta ratkaistaessa tai muulloin menettelyn aikana?

Hakijan ei tarvitse olla läsnä valtion korvausta koskevan hakemuksen käsittelyssä ja korvauksen maksamisesta päätettäessä.

Kuinka kauan viranomaisen korvauspäätöksen tekeminen kestää (likimäärin)?

Tuomioistuinhallinto päättää valtion korvauksen maksamisesta tai hakemuksen hylkäämisestä kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Päätös lähetetään korvaushakemuksessa ilmoitettuun osoitteeseen.

Jos tuomioistuinhallinto tarvitsee lisätietoja hakijalta tai menettelyä johtavalta taholta (poliisi, syyttäjänvirasto, tuomioistuin), käsittely keskeytetään siihen asti, että kaikki tarvittavat tiedot on saatu.

Jos olen tyytymätön viranomaisen päätökseen, miten voin riitauttaa sen?

Tuomioistuinhallinnon päätöksen valtion korvauksen maksamisesta tai epäämisestä voi riitauttaa kuukauden kuluessa päätöksen voimaantulosta toimittamalla tuomioistuinhallinnolle asiaankuuluvan hakemuksen, joka välitetään oikeusministeriöön.

Mistä saan tarvittavat lomakkeet ja tiedot korvaushakemuksen tekemistä

varten?

Lomake valtion korvauksen hakemista varten (*Valsts kompensācijas pieprasījuma veidlapa*) ja sen täyttöohjeet ovat saatavissa seuraavasti:

- Latvian valtionhallinnon verkkosivustolta <http://www.latvija.lv>
- tuomioistuinhallinnon verkkosivustolla <https://www.jpa.gov.lv>, osiossa "Services"
- tuomioistuinhallinnosta, os. Antonijas iela 6 Riga (*virka-aika*)
- menettelyä johtavalta taholta (poliisi, syyttäjänvirasto tai tuomioistuin)
- soittamalla maksuttomaan palvelunumeroon 80001801 (aukioloaikoina).

Voinko soittaa johonkin palvelunumeroon? Onko jollakin verkkosivustolla ohjeet korvaushakemuksen tekemiseen?

Maksuton palvelunumero 116006 "Helpline for victims of crime" avustaa päivittäin klo 12.00–22.00 tarjoamalla

- henkistä ja psykologista tukea rikoksen uhreille
- tietoa uhrien menettelyllisistä oikeuksista (esim. oikeuksista rikosoikeudellisissa menettelyissä, vahingonkorvausoikeuksista ja oikeudesta valtion korvaukseen), saatavilla olevista palveluista ja olemassa olevista uhrien tukipalveluista.

Tietoa on myös tukipalvelun verkkosivustolla <https://www.cietusajiem.lv/en/>.

Onko korvaushakemuksen tekemiseen mahdollista saada oikeudellista neuvontaa (juristilta)?

Valtion korvauksen hakemiseen ei tarvita oikeudellista neuvontaa. Latvian tuomioistuinhallinto auttaa tarvittaessa valtion korvauksen hakemisessa.

Onko olemassa uhrien tukijärjestöä, joka voisi auttaa hakemuksen tekemisessä?

Skalbes-järjestöllä (*Biedrība "Skalbes"*) on maksuton rikoksen uhrien palvelunumero 116006 (päivittäin klo 12.00–22.00), jossa tarjotaan rikoksen uhreille henkistä ja psykologista tukea sekä tietoa uhrien menettelyllisistä oikeuksista (esim. oikeuksista rikosoikeudellisissa menettelyissä, vahingonkorvausoikeuksista ja oikeudesta valtion korvaukseen), saatavilla olevista palveluista ja olemassa olevista uhrien tukipalveluista.

■ Päivitetty viimeksi: 16/10/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.